



Sayı : 2623
Tarih : 25.04.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

Türkiye hapishanelerinde binlerce mahpus Abdullah Öcalan'ın ailesi ve avukatlarıyla düzenli görüş hakkı engellenerek sürdürülen mutlak tecritin sonlandırılması talebiyle açlık grevi yapmaktadır. 5275 sayılı İnfaz Kanunu'nda düzenlenen ve uluslararası normlar ve AIHM kararlarıyla güvence altına alınan mahpusların ziyaret ve iletişim hakkının ihlali anlamına gelen bu uygulamanın sonlandırılması yönünde hükümet tarafından aylardır bir girişimde bulunulmamakta, kamuoyu açlık grevleriyle ilgili hiçbir şekilde bilgilendirilmemektedir. Yakınları hapishanelerde açlık grevinde olan on binlerce insan başta olmak üzere toplumun farklı kesimleri hükümeti hapishanelerde ölümler yaşanmadan bu hukuki talebi ele almaya çağırılmaktadır. Ancak bu çağrılar şimdiye kadar ya yok sayılmakta ya da kolluk kuvvetlerince uygulanan şiddet, gayri insani ve onur kırıcı saldırılar ile bastırılmaya çalışılmaktadır.

19 Nisan 2019 günü Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi önünde açlık grevlerine dikkat çekmek için bir araya gelen mahpus yakınları ve diğer yurttaşlar, Anayasa'nın 34. Maddesiyle güvence altına alınmış toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı çerçevesinde barışçıl eylem düzenlemek istemiş ancak kolluk kuvvetlerinin onur kırıcı saldırısına uğramıştır. Kolluk personelinin aşağılayıcı sözleri ve kendisine hiçbir muhalefette bulunmayan kadınları cop da kullanarak darp etmesi asla kamu görevini yerine getirmek anlamına gelmediği gibi aslında yetkinin kötüye kullanımının açık bir örneğidir. Basına yansıyan görüntülerden de kimlikleri kolayca tespit edilebilecek bu şahıslar hakkında en kısa sürede hukukun gereği olarak idari ve yasal işlem başlatılması benzer örneklerin yaşanmasını engellemek için öncelikli adım olmalıdır.

Ancak olayın akabinde kamuoyunun tepkileri üzerine Kocaeli Valiliği'nin yaptığı açıklama, kötü muamelede bulunmakta hiçbir sakınca görmeyen kolluk personeli ve amirler hakkında yasalara uygun bir şekilde soruşturma yürütüleceğine dair ciddi bir şüphe yaratmıştır. Valilik açıklamada kolluk personelinin yurttaşlara onur kırıcı ve kötü muamelesini neredeyse hiç sorun haline getirmemiş, hatta bu muameleyi normalleştirip meşrulaştırırcasına haklarında hiçbir hüküm olmayan yurttaşlardan "terör örgütü müzahir kitlesi" olarak bahsederek bir idari birimin yetkilerini aşacak şekilde yargıçlığa soyunmuştur.

11907

Ayrıca Valilik açıklaması, Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi etrafında geçerli olan toplantı ve gösteri yürüyüşü yasağının hiçbir hukuk standardına uymayacak şekilde, “stant açma, toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması” gibi Anayasa’nın koruma altına aldığı barışçıl gösteri biçimlerinin suç olarak nitelendirildiğini ve aslında bu yasakla Anayasa’nın çiğnendiğini de göstermektedir. Yurttaşlara saldırının gerekçesi olarak gösterilen yasağın keyfiliklerine işaret eden bir diğer unsur; yasağın, dayandırıldığı kanun maddeleriyle dahi uyumlamasıdır. 2911 sayılı Kanun’un 17. ve 22. maddeleri ve 5442 sayılı Kanun’un 11/C maddesi yasaklama kararları için süre sınırı getirmeyi şart koşarken valilik kararında bir süre sınırı bulunmamaktadır. Aynı şekilde bahsedilen kanun hükümleri toplantı ve gösteri yürüyüş hakkının kısıtlanması için “suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması” şartı getirmekte; valilik ise bu şartı gözetmeksizin yalnızca önyargı ve ötekileştirmeye dayalı bir yaklaşımla yurttaşları “suçlu” ilan ederek yasağı gerekçelendirmeye çalışmaktadır. Bu bakımdan bir ildeki en üst idari birim olan ve hukukun uygulanmasından sorumlu bulunan valilik getirdiği hukuksuz yasağın kararıyla da anayasal hakkını kullanmak isteyen kişileri engelleyerek ve hedef göstererek anayasayı ve kanunları ihlal etmiştir.

Bu bağlamda;

1. Olay günü hapishane önünde bekleyen kadınları şiddet ve kötü muameleye başvurarak bulundukları yerden uzaklaştırmak isteyen personel tespit edilmiş midir? Bu kişi ya da kişiler ve amirleri hakkında kamu görevinden aldığı yetkiyi kötüye kullandıkları için haklarında idari ve yasal işlem başlatılmış mıdır?
2. Yaptığı açıklamayla, hakkında bir hüküm bulunmayan kişileri suçlayan ve hedef gösteren Kocaeli Valisi görevine devam edecek midir? Bu kişi hakkında kamuoyunu yanıltıcı açıklamaları ve aldığı hukuksuz tedbirler çerçevesinde idari ve yasal işlem başlatılmış mıdır?
3. Anayasa ve uluslararası hukuk normlarıyla güvence altına alınmış toplantı ve gösteri hakkını korumak için söz konusu olay özelinde hükümetin bir girişimi olmuş mudur?
4. Kanunlara açıkça aykırı olmasına rağmen Kocaeli Valiliği tarafından getirilen ve anayasa güvencesindeki hakları ihlal eden yasağın başta olmak üzere benzer yasakların kaldırılması için bir girişiminiz olacak mıdır?